

Kosovo

Kosovo je defakto nezávislý [stát](#) na [Balkánském poloostrově](#). Podle své deklarace nezávislosti tvoří stát **Republika Kosovo** ([albánsky](#): Republika e Kosovës, [srbsky](#): Република Косово, *Republika Kosovo*). Ostatní státy se v současné době k nezávislosti tohoto území vyjadřují; některé tak již učinily. Srbsko, jehož integrální součástí území dříve bylo, je i nadále považuje za své území a podle srbské ústavy tvoří [Autonomní oblast Kosovo a Metohija](#) ([srbsky](#): Аутономна покрајина Косово и Метохија, *Autonoma pokrajina Kosovo i Metohija*, [albánsky](#): Krahina Autonome e Kosovës dhe Metohisë) a je nedílnou součástí Srbska ^[2]. Hlavním městem je [Priština](#). Od [12. června 1999](#) byla oblast na základě statusu chráněného [rezolucí OSN č. 1244](#) spravována [OSN](#) a Kosovu byla v rezoluci přiznána autonomie v rámci Srbska ^[3], fakticky ale Srbsko ztratilo nad Kosovem kontrolu. Zdejší Albánci zde záhy vytvořili místní [parlament](#), [vládu](#), jakož i další nezávislé instituce. Kosovský parlament vyhlásil dne [17. února 2008](#) v 15:50 [SEČ](#) nezávislost na [Srbsku](#) a prohlásil Kosovo za demokratický, světský a multietnický stát ^[4], oficiální orgány a představitelé Srbska však nezávislost odmítají uznat a považují oblast nadále za součást Srbska, postoj jiných států není jednotný. (viz: [Seznam států světa uznávajících Kosovo](#))

Země sousedí s [Albánií](#), [Makedonií](#), [Černou Horou](#) a [Srbskem](#).

2. pol. 20. stol.

[Autonomní oblast](#) byla na území Kosova vyhlášena poprvé v roce [1945](#), jmenovala se *Autonomní Kosovsko-Metohijská oblast* (Autonoma Kosovsko-Metohijska Oblast). Poté byla několikrát přejmenována: roku [1963](#) na *Autonomní oblast Kosovo a Metohie* (Autonoma Pokrajina Kosovo i Metohija), roku [1974](#) na *Socialistickou autonomní oblast Kosovo* (Socijalistička Autonoma Pokrajina Kosovo) a v roce [1970](#) zpět na *Autonomní oblast Kosovo a Metochie* (Autonoma Pokrajina Kosovo i Metohija). Už od počátku byla autonomie značně omezená a ze strany Srbů docházelo k častým perzekucím. Albánci byli komunisty považováni za značně politicky nespolehlivé, takže na rozdíl od Černohorců nebyli v Jugoslávii považováni za státotvorný národ (ač byli početnější). Úřady ve snaze omezit převahu Albánců připojily v roce 1958 ke Kosovu území téměř ryze srbská, zatímco tři okresy na jihu Srbska s albánskou většinou zůstaly mimo kosovskou autonomii (okresy: Preševo - 90% Albánců, Bojanovice - 65% Albánců a Medvedev - 40% Albánců). Tyto okresy pak v roce 1992 vyhlásily během bojkotovaných srbských voleb referendum za politicko-územní autonomii a právo na připojení ke Kosovu. Přes 97% albánských obyvatel těchto okresů souhlasilo s připojením ke Kosovu.

Na pronásledování Albánců se výraznou měrou podílel Titův blízký spolupracovník, ministr policie Aleksandar Rankovič, který je doposud Srby považován za národního hrdinu. V roce 1966 byl Rankovič sesazen a teprve tehdy byl kurz změněn na snahu přimět Albánce ke spolupráci "mírnými prostředky". V roce 1974 získalo Kosovo status prakticky rovnocenný k ostatním republikám a při obsazování postů přestaly být uplatňovány národnostní předpoklady.

Zvýšená míra autonomie však nepřinesla spokojenost ani na jednu stranu. Srbové v tom viděli oslabování jejich vlivu v rámci Jugoslávie a Albánci se i nadále snažili o dosažení republikového postavení v rámci Jugoslávie. Z toho důvodu konali i mohutné demonstrace, především v roce 1968 a znovu po Titově smrti v roce 1981. Navíc albánská populace zažila v Albánii i v Kosovu na evropské poměry nebývalý vzrůst (3-4 %). Počet Albánců se v letech 1948 - 1991 v Kosovu ztrojnásobil a mnozí Srbové a Černohorci se začali cítit izolovaně poté, co mnoho vesnic bylo tvořeno Albánci a slované zůstávali jen v počtu několika málo rodin. Výrazná byla i migrace Srbů do Srbska za prací, což ještě více nahrávalo Albáncům při rozšiřování ryze albánských území.

Tyto procesy vedly v roce 1986 k přijetí kontroverzního zákona, který Albáncům zněmožňoval kupovat nemovitosti od Srbů a Černohorců. O rok později byl tento kurz zpracován v tzv. Jugoslávském programu opatření a aktivit k zastavení vysídlování slovanské populace z Kosova. Byly vyčleněny finance z tzv. "Fondu nerozvinutých" (původně určenému k hospodářské pomoci Kosovu, Makedonii, Černé hoře a Bosně) k tomu, aby byli Srbové zvýhodňováni při přidělování pracovních míst a bytů a také ve mzdách. Tato opatření vyvolala značnou nevoli mezi Albánci.

O rok později se začal v Srbské komunistické straně projevovat [Slobodan Milošević](#), kde převzal vedení. Svou pozici si mimo jiné vydobyl i tím, že zastával ostrou protialbánskou politiku a zastával teorii, že Kosovo je kolébka srbského národa. Touto politikou se mu podařilo odstranit smířlivé politické lídry ve vední [Vojvodiny](#), Kosovu i v Černé hoře. Ve Slovinsku ani v Bosně se mu to nepodařilo. Na druhou stranu získal spoustu stoupenců v Makedonii.

Počátek 90. let

27. února 1989 byl v Kosovu vyhlášen vyjímečný stav, ze strany srbské policie nastaly represe a bylo zabito 83 Albánců a stovky zraněny. 27. března 1989 Srbsko jednostranně omezilo ústavu autonomního Kosova z roku 1974 a fakticky zrušilo do většinovou albánskou samosprávu (údajně proto, že orgány Kosovské autonomní republiky nebyly s to čelit albánské iredentě a terorismu). [Albánci](#), kteří byli zaměstnáni ve státních institucích, nechtěli akceptovat novou ústavu a sabotovali ji, načež byli propouštěni z práce v úřadech (u policie, u soudů, ve správních orgánech, na školách apod.). Odpovědí byl sílící boj kosovských Albánců jednak proti jugoslávským úřadům, jednak prudké zhoršení jejich vztahů s ostatními etniky, zejména Srby. Roku [1989](#) byla založena Demokratická liga Kosova **LDK**, do jejíhož čela se zakrátko dostal [Ibrahim Rugova](#). Podíl Albánců rostl stále rychleji a mezi etniky začaly stále častěji propukávat násilné střety.

Dne [2. července](#) roku [1990](#) parlament Kosova v Prištině vyhlásil nezávislost na Jugoslávii, během několika dnů byl však vedením země rozpuštěn a nahrazen novou regionální vládou, ve které byl jediný [Albánc](#). 26. července 1990 byl definitivně zrušen autonomní status Kosova, načež 7. září 1990 Albánci Kosovo prohlásili za sedmou republiku Jugoslávské federace. Na konci září pak srbský parlament schválil novou ústavu, kde je oblast Kosovo a Metohija pouhým administrativním útvarům bez jakékoliv autonomie. Následovaly tvrdé represe, všichni Albánci museli podepsat závazek loajality vůči Srbsku, ti, kteří tak neučinili, byli propouštěni ze zaměstnání a další se k nim ze solidarity přidávali. Byly zrušeny albánské rozhlasové stanice, pořady v Albánštině v médiích i jediný albánský deník Rilindja.

Ještě v prosinci roku [1990](#) proběhly volby do [parlamentu](#), [Albánci](#) je ale bojkotovali. Nový parlament však nevydržel dlouho – v březnu roku [1991](#) byl odvolán, protože hlasoval proti srbskému stanovisku. Mezitím se v Kosovu zformovala [Demokratická liga Kosova](#) (LDK), která pod vedením [Ibrahima Rugovy](#) vytvořila stínové albánské instituce a mírovým způsobem usilovala o nezávislost. V 90. letech vznikly neformální struktury Kosovských Albánců, jako školy (poté, co bylo zakázáno vyučovat v albánštině, včetně neoficiální univerzity, poté co byla prištinská albánská univerzita rozpuštěna.^[5] Poslanci rozpuštěného albánského parlamentu pracovali v ilegalitě, což vyústilo tím, že 22. září 1991 na tajném hlasování v Kačaniku u Prištiny vyhlásili Kosovo za nezávislý stát. Následovalo [referendum](#), kde 99,7% hlasujících potvrdilo, že od 9. října 1991 je Kosovo z vůle lidu nezávislé. Toto uznala pouze Albánie.

V květnu roku [1992](#) vyhlásila LDK parlamentní a prezidentské volby, kterých se zúčastnilo 88 % voličů albánské národnosti a v nichž LDK dle očekávání vyhrála. Prezidentem se stal [Ibrahim Rugova](#). Situace se vyostřovala a v průběhu 90. let došlo k řadě jednání na mezinárodní úrovni. Vzhledem k vývoji v Kosovu se odstupující [Bushova](#) vláda [25. prosince](#) zavázala, že [Spojené státy](#) jsou v případě nutnosti připraveny zasáhnout. Tento závazek pak v lednu [1993](#) potvrdil nastupující americký ministr zahraničí [Warren Christopher](#). Napětí v Kosovu stále narůstalo, Srbové samozřejmě všechny tyto aktivity považovali za ilegální a hrozili odvetou. Na druhou stranu samo Srbsko podporovalo vzniky ilegálních parlamentních struktur v Chorvatsku a Bosně, což Srbové považovali za legitimní.

V této době proběhly i dva odlišné odhady struktury obyvatelstva. Albánci udávali, že přes 93% obyvatel v Kosovu jsou Albánci, započítávali však i 400 tisíc krajanů, kteří dlouhodobě žili v zahraničí. Srbové přijali stejnou taktiku. Tvrdili, že v Kosovu žije 77,4% Albánců, 13,2% Srbů, 3,7% Bosňáků, 1,7% Černohorců, 0,6% Chorvatů a 3,4% ostatních. Tyto údaje převzala i agentura Reuters, později to prezentovala i česká média a velká část různých studií a článků zabývajících se Kosovem. Srbové však udávali do počtu Srbského obyvatelstva i Srby, kteří sice v Kosovu vlastnili nemovitosti, ale dlouhodobě se tam nezdržovali. Pravda je tedy někde uprostřed.

Během let [1993](#) až [1995](#) se obě strany uchýlily k vyčkávací taktice. Albáncům bylo jasné, že připravené srbské zbraně by Kosovo srovnaly se zemí a Srbové se snažili během válek v Bosně a

Chorvatsku působit mírotvorně. Probíhala dokonce i jednání o rozdělení Kosova. Albánci požadovali prakticky celé Kosovo kromě několika málo okresů na severu, s tím že za ně vymění okresy [Preševo](#), [Bojanovice](#) a [Medveděv](#) v Srbsku, které považovali za součást Kosova (do roku 1958 skutečně ke Kosovu patřily už od doby Osmanské nadvlády, kdy spadaly pod [Kosovský vilájet](#)). V těchto okresech žije dohromady 100 tisíc Albánců. Srbové naproti tomu požadovali většinu [průmyslových](#) oblastí v Kosovu s tím, že se mělo 500 tisíc Albánců vystěhovat. Kromě toho také vyžadovali ponechání několika [enkláv](#) srbských [klášterů](#). Nakonec strany nenašly kompromis.

Eskalace násilí

Významným mezníkem v kosovské historii se stalo podepsání [Daytonské dohody 14. prosince 1995](#), která potvrzovala rozpad [Jugoslávie](#), ale nepočítala s Albánci v Kosovu, protože Kosovo nemělo status svazové republiky. To oslabilo politiku LDK, ale zároveň vedlo k radikalizaci albánského odporu. V roce [1996](#) vznikla oficiálně albánská ozbrojená organizace [Kosovská osvobozená armáda \(UÇK\)](#), která postupně zahájila ozbrojený odpor. Nejprve prováděla teroristické útoky proti policejním stanicím, úřadům a institucím, poté sváděla i drobné potyčky se srbskými policejními jednotkami. Její financování probíhalo zejména prostřednictvím organizovaného zločinu v evropských zemích, zejména obchodu s drogami a „bílým masem.“^[6]

Roku [1997](#) vypukla v Kosovu občanská válka mezi UÇK a srbskými jednotkami. [Bělehrad](#) nejprve váhal s rozsáhlou ofenzívou proti povstalcům, ale když 23. března [1998](#) označil velvyslanec [USA](#) pro [Balkán](#) Robert Gebard [UÇK](#) jako „*nepochybně teroristickou organizaci*“, prezident [Slobodan Milošević](#) zahájil vojenské akce. Jeho hlavním cílem bylo vyhnání albánského obyvatelstva do Albánie a Kosovo etnicky vyčistit. Srbové systematicky ničili archivy a dokumenty Albánců, aby byl znemožněn jejich návrat. Z Kosova začaly prchat statisíce obyvatel. Například město [Kukës](#) (samotné má sotva 15 000 obyvatel) v Albánii přijalo 150 000 uprchlíků, za což bylo v roce 2000 nominováno na Nobelovu cenu míru. Albánci se však v krutostech nenechali zahanbit a sami páchali etnické čistky na srbských rodinách, které žily uprostřed albánské většiny. Kosovská osvobozená armáda UÇK se postupně dostávala do popředí a z rozhodování o Kosovu vytláčovala umírněné představitele demokratických sil, v jejichž čele byla Demokratická liga Kosova pod vedením [Ibrahima Rugovy](#). UÇK začala likvidovat i některé své oponenty uvnitř i vně své organizace, kteří nesouhlasili s jejím postupem.

V mezinárodním měřítku se kosovským problémem začala zabývat tzv. Kontaktní skupina (složená ze [Spojených států](#), [Spojeného království](#), z [Francie](#), [Itálie](#), [Německa](#) a [Ruska](#)). Shledala, že Milošević o vnitrostátních problémech odmítá jednat a schválila částečné sankce; postoj Ruska ale zabránil přijímání dalších kroků. 24. června [1998](#) došlo k tajné schůzce zástupců [USA](#) a [UÇK](#) v [Juniku](#), což se však neutajilo a podkopalo to důvěru Srbů v americkou zahraniční politiku. UÇK, snažící se pravděpodobně vyvolat mezinárodní zásah, zahájila v červenci 1998 ofenzívu, jež však katastrofálně selhala a srbskou protiofenzívou se podařilo povstalecké jednotky značně oslabit.

V září zasedala [Rada bezpečnosti OSN](#) i vedení [NATO](#), které [13. října 1998](#) dalo Miloševićovi čtyřdenní ultimátum, aby stáhl svá vojska z Kosova. Požadavky byly následující: omezení počtu vojenských a policejních jednotek v Kosovu do 10 dnů, rozmístění 2000 pozorovatelů [OBSE](#), povolení přeletů letadlům NATO nad Kosovem, uspořádání [voleb](#) do 9 měsíců, vytvoření multietnické policie, spolupráce s [Mezinárodním tribunálem pro válečné zločiny](#) a jednání o autonomii. Milošević se rozhodl podmínky přijmout. Obě strany využily přechodného míru k přípravě – Milošević dosadil do bezpečnostních sil radikální velitele a UÇK přijímala nové bojovníky a dovážela zbraně z Albánie. I když docházelo k drobným potyčkám, všeobecně se očekávala až mohutná jarní ofenzíva. UÇK i srbské jednotky však nadále měly velmi vyostřené vztahy a menší šarvátky byly na denním pořádku.

Během prosince útoky UÇK eskalovaly, hlavně však od [16. ledna 1999](#) po tzv. masakru v [Račaku](#), kde bylo dle tvrzení Albánců pobito asi 45 albánských civilistů. Srbské orgány s touto interpretací nesouhlasily a tvrdily, že těla Albánců byla upravena tak, aby to vypadalo jako těla civilistů.^[6] Bývalý brigádní generál německé armády a poradce OBSE ve Vídni Heinz Loquai, který měl později možnost nahlédnout do některých tajných dokumentů OBSE, zjistil, že na místě činu byly skutečně změny, takže někteří ze zabitých kosovských Albánců nebyli zabiti v masakru, ale v bojích se srbskými bezpečnostními silami.^[6] Počátkem roku tak jugoslávská armáda zahájila další ofenzívu.

V únoru a březnu byla pod záštitou mezinárodního společenství zahájena jednání mezi Srby a Albánci, která však skončila s ohledem na podmínky Rambouilletské smlouvy, podle níž se Kosovo mělo postupně osamostatnit, fiaskem. Albánská [delegace](#), pod vedením poměrně neznámého velitele UÇK [Hashima Thaçiho](#), nakonec souhlasila s odzbrojením UÇK, autonomií v rámci Jugoslávie a přítomností NATO. Hashim Thaçi se však k podpisu nezavázal a řekl, že se albánská delegace vrátí na jednání do [Francie](#) 15. března. [Srbové](#) přítomnost sil Severoatlantické aliance odmítali a dohodu z Rambouillet jako celek nepřijali.

Zásah NATO

[19. března](#) srbské jednotky zahájily další ofenzívu. Srbské akce proti jednotkám UÇK byly rychlé a agresivní. Docházelo i k dalším akcím polovojenských srbských jednotek vůči Albáncům i jednotek UÇK proti Srbům, k dalšímu vypalování a zabíjení; nově navíc také k zabavování dokladů a násilnému odsunu Albánců za hranice Jugoslávie. Obnovená válka v Kosovu současně připravila o domov na 500 000 jeho obyvatel.^[zdroj?] Mezitím Spojené státy, páteř případných vojenských operací, schválily použití síly v Kosovu a [23. března](#) mohly začít letecké útoky NATO na Jugoslávii, což skutečně nastalo následující den. Akce byla nazvaná [Operace Spojenecká síla](#).

Jestliže při předcházejících bojích uprchlo do okolních zemí zhruba 150 tisíc [Albánců](#), pak za 78 dní bombardování [NATO](#) činil počet albánských uprchlíků hrozivých 863 tisíc. I když měla v té době [UÇK](#) 100 000 mužů a disponovala materiální a leteckou pomocí NATO, nedokázala srbskou armádu porazit.^[7]

Situace se však z mezinárodního hlediska dále nevyvíjela. Podle odhadů by si invaze do Kosova vyžádala na 100 000 mužů. Klíčové tedy bylo přesvědčit Rusko, odblokovat RB OSN a následně diplomaticky zatlačit na Miloševiče ze všech stran. Vyjednávání se zúčastnila dvojice [Martti Ahtisaari](#) a [Viktor Černomyrdin](#). Mezitím byl [27. května](#) Miloševič a tři další jugoslávští představitelé obviněni z válečných zločinů. Na začátku června Rusko ustoupilo. Posléze Černomyrdin a Ahtisaari odcestovali do Bělehradu přesvědčit Miloševiče, který [3. června](#) přistoupil na dohodu. [9. června](#) začalo stahování vojsk z Kosova a [10. června](#) NATO ukončilo bombardování Jugoslávie. Podle britského [historika Johna Keegana](#) je kosovská válka důkazem, že válku lze vyhrát i jen ze vzduchu.

Vzápětí byla schválena rezoluce RB OSN, která umožnila vstup vojsk [OSN](#) na území Kosova. Problém nastal záhy, když Rusko žádalo vytvoření vlastního sektoru na severu Kosova a chystalo se tam vyslat své jednotky. Nedošlo totiž k žádnému jednání o ruské roli v Kosovu. Transportní letadla ale nedostala povolení přeletu od [Maďarska](#), [Rumunska](#) ani [Bulharska](#), tedy od členské země a 2 kandidátských zemí NATO. Výsledkem dodatečné dohody bylo rozmístění ruských jednotek v rámci amerického, francouzského a německého sektoru.

Přítomnost [NATO](#) sice přiměla demobilizaci UÇK pouze jen naoko, ta byla přejmenována jako Kosovský ochranný sbor (TKM). Část výzbroje byla sice předána vojskům [NATO](#), ale mezi [Albánci](#) bylo ještě stále dost zbraní na to, aby se mohly uskutečnit odvetné akce etnických Albánců vůči Srbům. V Kosovu došlo k etnické čistce nejen Srbů, ale i Černohorců, Chorvatů, Bosňáků, Romů, Goranců a dalších nealbánců. Lidé z těchto skupin byli pod pohrůžkami vyháněni ze svých domů, někteří byli zavražděni, uneseni, jiní nečekali na teror a uprchli sami. Podle některých zdrojů byli dokonce někteří [Srbové](#) unášeni za účelem nelegálního obchodu s lidskými orgány.^[8]

Pod správou OSN

Místo [srbské](#) vlády podle rezoluce č. 1244 [RB OSN](#) spravuje Kosovo mise [OSN](#) ([UNMIK](#) - United Nations Mission in Kosovo), na klid v Kosovu (bezpečnost [srbské](#) menšiny) dohlíží jednotky [NATO](#) pod označením [KFOR](#) (Kosovo Force).

Ani po obsazení Kosova vojsky NATO a ustanovení Kosovské mise [OSN](#) ([UNMIK](#)) se situace v Kosovu nevyvíjela podle očekávání. Již v únoru roku [2000](#) dostala OSN zprávu, že Kosovský ochranný sbor (TKM) ilegálně zatýká občany, vede vyšetřování, prohlíží občany a zabavuje jim jmění, vynucuje ilegální daně a placenou ochranu, vyhání lidi z jejich majetků.^[6] Představitelé odboru ochrany lidských práv požadovali, aby UNMIK a [KFOR](#) trvaly na splnění dohod, podle nichž se TKM

nesmí chovat jako policie a musí zůstat apolitická. UNMIK a KFOR však nebyly ochotny vyžadovat plnění vlastních nařízení, protože se obávaly střetu s přeměněnou [UÇK](#), která byla ještě donedávna na seznamu teroristických organizací. TKM (bývalá UÇK) začala stále více vytlačovat demokratické síly z rozhodování o Kosovu a posílila svůj vliv na obchodu s drogami, "bílým masem," zbraněmi a kradenými auty. Fyzicky likvidovala nejen nepohodlné albánské novináře a politické oponenty, ale začaly se provádět čistky ve vlastních řadách, kdy byli vražděni i někteří nepohodlní velitelé UÇK. Docházelo též k mafiánské válce mezi jednotlivými klany navzájem. Represe ze strany [UÇK](#), spojené s organizovaným zločinem, se dotklo i soudního systému a drtivá většina albánských soudců se bála soudit trestné činy [Albánců](#)^[6]. Pokračovaly etnické čistky vůči nealbáncům, násilí bylo použito i proti Albáncům, kteří byli označeni za "zrádce." Také docházelo k dalšímu vypalování srbských pravoslavných kostelů a středověkých monastýrů^[9], které bylo zahájeno již v době bombardování Jugoslávie a které vyvrcholilo tzv. "Druhou křížtálovou nocí" v březnu 2004.^[10] Byly podnikány útoky proti vojákům KFOR, kdy docházelo zejména k odstřelování konvojů této mise či byly nastražovány miny. TKM též začala podněcovat, vyzbrojovat albánské separatisty v sousedním [Srbsku](#) a [Makedonii](#), posílala tam své ostřílené velitele, [Národní osvobozené armádě Makedonie](#) dodávala zbraně.

Svou roli ve vývoji situace hrálo předstírání mezinárodních sil, že bojovníci [UÇK](#) byli odzbrojeni. Jednotky [KFOR](#) sice podnikly razii proti vlastníkům nelegálně držaných zbraní, ale její výsledky byly tristní a to i přesto, že existovaly podložené zprávy o tom, že do Kosova proudí ilegálně stále větší množství zbraní. Mezinárodní organizace rezignovaly na politiku, jenž by dočasně např. formou protektorátu zřídila v Kosovu demokratické instituce, které nakonec požadovali i samotní obyčejní [Albánci](#). Místo toho přijala vůči bývalé UÇK politiku [appeasementu](#).^[6] KFOR se dostala do podřadné role "hlídačů," kteří měli od sebe oddělovat Albánce od živořících nealbánských menšin. A ani toto se jí vždy nedařilo.

Po pádu Miloševićovy vlády v Jugoslávii byl zpracován plán stabilizace, který byl schválen jak novou jugoslávskou vládou, tak i [Evropskou unií](#), [Washingtonem](#) i [Moskvou](#). Představiteli bývalé [UÇK](#), která se stala fakticky vůdčí silou v Kosovu byl prakticky odmítnut. Někteří světoví politici se sice v průběhu mise v Kosovu stále snažili o to, aby bylo dodržováno usnesení Rady bezpečnosti č. 1244 a aby si mezinárodní organizace zjednaly pořádek, ovšem bezvýsledně. Mise UNMIK a KFOR v Kosovu nebyla schopna dosáhnout jediného reálného cíle - ani bezpečí lidí, ani svobodného pohybu, nemluvě o vytváření podmínek pro rozvoj demokratických institucí v multietnické společnosti. Jediným hmatatelným výsledkem politiky vůči Kosovu je přísun peněz z EU. Vládu v Kosovu tak fakticky převzali politici, kteří jsou úzce spjati s bývalou [UÇK](#) a mezinárodním organizovaným zločinem. Tyto struktury sice vytvořily navenek zdání demokracie založením politických stran, ovšem reálnou moc v zemi drží kosovská mafia.^{[11][12]}

Vyhlášení nezávislosti

Parlament autonomní oblasti vyhlásil dne [17. února 2008](#) v 15:50 SEČ nezávislost na [Srbsku](#) a prohlásil Kosovo za demokratický, světský a multietnický stát,^[4] oficiální orgány a představitelé Srbska však nezávislost odmítají uznat a považují oblast nadále za součást Srbska, postoj ostatních států není jednotný.

Nezávislost Kosova již uznalo 52 zemí a většina členů Evropské unie včetně [Spojené království](#), [Francie](#), [Itálie](#) a [Albánie](#).^[13] Slovy ministryně zahraničí [Riceové](#) uznaly oficiální samostatnost Kosova i [Spojené státy](#). S nimi také [Turecko](#).^[14] V říjnu 2008 nezávislost Kosova uznaly i [Černá Hora](#) a [Makedonie](#), dosavadní spojenci Srbska.^[15]

Proti uznání samostatného státu Kosovo vystupují zejména [Srbsko](#), [Rusko](#), dále například [Řecko](#), [Španělsko](#), [Kypr](#), [Rumunsko](#), [Slovensko](#). Srbská pravoslavná církev vyzvala vládu, aby do Kosova vyslala armádu.^[16]

Ministr zahraničních věcí České republiky [Karel Schwarzenberg](#) v minulosti prohlásil, že jeho úřad uzná nezávislost Kosova, až tak učiní většina evropských zemí a v případě zodpovědného chování nejvyšších kosovských činitelů.^[17] Proti uznání nezávislosti se vyjádřili například prezident [Václav Klaus](#),^[18] [Jiří Paroubek](#), [Miloš Zeman](#), [Miloslav Ransdorf](#),^[19] z řad českých občanů se proti uznání Kosova zformovalo několik petičních výborů.^[20] Vláda České republiky ale i přesto o uznání nezávislosti Kosova rozhodla, a to dne [21. května 2008](#) v [Teplících](#),^{[21][22]} byť tento bod nebyl na jejím

programu. Prezident Klaus dva dny po uznání Kosova Českou republikou přijal srbského velvyslance^[23] a ujistil ho, že „na vztazích Čechů k Srbům se nic nemění.“^[24]

Podporu odtržení Kosova od Srbska přirovnávají její mnozí odpůrci k novému [Mnichovskému diktátu](#).^{[25][26][27][28]}

Odmítání samostatnosti Kosova přirovnávají její mnozí stoupenci k souhlasu s existencí [Protektorátu Čechy a Morava](#)^{[29][30]} v letech 1939-1945.

8. října 2008 schválilo [Valné shromáždění OSN](#) žádost Srbska, aby legálnost vyhlášení nezávislosti Kosova přezkoumal [mezinárodní soudní dvůr](#) v [Haagu](#).^[31]